

آیین نامه چگونگی انتخاب ، عملکرد، مدود وظایف

و اختیارات نمایندگان کارگران در کارگاه ها

مقدمه:

به استناد اصل ۲۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره ۴ ماده ۱۳۱ قانون کار ، چگونگی انتخاب ، عملکرد، حدود وظایف و اختیارات نمایندگان کارگران در کارگاه ها ، به شرح مواد آتی خواهد بود.

فصل اول : کلیات و تعاریف

تعاریف به کاربرده شده در این متن به شرح زیر می باشد :

الف - نماینده کارگران ، شخصی است که با توجه به اهداف تصریح شده در ماده ۱ به منظور پیگیری و استیفای حقوق و منافع صنفی کارگران انتخاب می گردد .

ب - وزارت : وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی

ج - اداره کل : اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی استان

هـ - هیات موسس: گروهی متشکل از حداقل ۳ نفر از کارگران واحد که به صورت داوطلبانه به منظور فراهم آوردن مقدمات اجرایی انتخاب نماینده کارگران به اداره کل ، مدیریت واحد و کارگران معرفی می شوند .

و - هیات رییس: هیات رییس مجمع عمومی متشکل از حداقل سه نفر از اعضای مجمع عمومی که به منظور اداره مجمع عمومی و امضای مصوبات ، توسط حاضران انتخاب می شوند

فصل دوم : چگونگی انتخاب نماینده کارگران

ماده ۱- به منظور حفظ حقوق قانونی و منافع صنفی و بهبود وضع اقتصادی کارگران کارگاه که خود متضمن حفظ منافع جامعه می باشد؛ کارگران مشمول قانون کار می توانند با رعایت مقررات این آئین نامه نسبت به انتخاب نماینده کارگران از بین خود اقدام نمایند

ماده ۲- شرایط لازم جهت شرکت در رای گیری و انتخاب نماینده کارگران عبارتند از :

الف (تابعیت ایران

ب (داشتن دست کم ۱۵ سال سن

ج (کارگر همان واحد باشد

ماده ۳- داوطلبان نمایندگی کارگران باید دارای شرایط ذیل باشند :

الف- تابعیت ایران

ب - التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

ج- عدم وابستگی ، به احزاب و گروههای سیاسی غیر قانونی

د- عدم اشتغال به فساداخلاق

ه- عدم اعتیاد به مواد مخدر

و- حداقل ۱۸ سال سن

ز- دست کم مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی و آشنایی به امور محوله، مگر در کارگاه هایی که بیش از نیمی از کارگران فاقد مدرک تحصیلی فوق باشند.

ح- نداشتن سابقه محکومیت کیفری که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد .

ماده ۴- هیات موسس متشکل از حداقل ۳ نفر از کارگران واحد به منظور فراهم آوردن مقدمات اجرایی انتخابات موضوع این آیین نامه به صورت داوطلبانه به اداره کل ، مدیریت واحد و کارگران معرفی می گردد.

ماده ۵- هیات موسس با هماهنگی مدیریت واحد و اداره کل با نصب آگهی در محل رویت کارگران آنها را از زمان و مکان برگزاری انتخابات و شرایط و چگونگی اعلام داوطلبی جهت نمایندگی کارگران واحد آگاه می سازد.

تبصره ۱- داوطلبان نمایندگی کارگران براساس اعلام هیات موسس موظفند حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ نصب آگهی مراتب داوطلبی خود را کتباً به هیات مذکور اعلام نمایند.

تبصره ۲- هیات موسس موظف است حداقل ۲۰ روز قبل از برگزاری انتخابات موضوع را کتباً به اداره کل اعلام نماید .

ماده ۶- تطبیق شرایط داوطلبان نمایندگی کارگران هر واحد با ضوابط فوق براساس مدارک جمع آوری شده توسط هیأت موسس، به عهده هیات رییس مجمع عمومی است .

تبصره ۱- در صورت عدم تأیید صلاحیت هر یک از کاندیداها، بایستی موضوع با ذکر دلایل ، به اطلاع متقاضی رسانده شود . چنانچه متقاضی نسبت به اعلام عدم صلاحیت خود معترض باشد ؛ می تواند با ارائه مدارک مثبته از هیات رییس مجمع عمومی درخواست رسیدگی نماید . نظر هیات مذکور در این خصوص قطعی است .

تبصره ۲- هیات موسس ضمن تعیین روز و ساعت و محل مناسب جهت برگزاری انتخابات، اسامی داوطلبان نمایندگی را حداقل ۵ روز قبل از انجام رای گیری ضمن ابلاغ رسمی به کارفرما ، در تابلوی اعلانات کارگاه نصب و آگهی می نماید .

ماده ۷- انتخابات نماینده کارگران هر واحد با نظارت اداره کل و هیأت رییس مجمع عمومی کارگران برگزار می شود .

ماده ۸- جلسات مجمع عمومی برای انتخاب نماینده کارگران با حضور نصف بعلاوه یک کارگران کارگاه رسمیت می یابد . چنانچه نصاب فوق در مرحله اول حاصل نشود؛ مجمع عمومی مرحله دوم با حضور حداقل یک سوم کارگران واحد رسمیت می یابد و رای گیری تا اخذ آرای نصف به علاوه یک کارگران انجام می شود در هر حال وجود آرای نصف بعلاوه یک کارگران در صندوق الزامی است .

تبصره - مسئولیت اخذ و شمارش آراء ، اعلام نتایج ، تایید فهرست اسامی شرکت کنندگان در انتخابات و همچنین صور تجلسه مجمع عمومی بر عهده هیات رییس مجمع عمومی است .

ماده ۹- در پایان رای گیری با حضور هیات رییس مجمع عمومی، آراء ماخوذه شمارش و به ترتیب تعداد آراء ، نفر اول به عنوان نماینده اصلی و نفر دوم به عنوان نماینده علی البدل کارگران خواهند بود .

تبصره - در صورت تساوی آراء، نمایندگان اصلی و علی البدل کارگران، به قید قرعه انتخاب می شوند .

ماده ۱۰- هیات رییس‌ه مجمع عمومی پس از شمارش آراء و تنظیم صور تجلسه ، موظف است نتیجه انتخابات را ظرف مدت حداکثر ۴۸ ساعت پس از آن ، از طریق نصب آگهی به اطلاع کارگران واحد برساند و یک نسخه از صور تجلسه مذکور را به واحد تعاون ، کار و رفاه اجتماعی و یک نسخه دیگر را به کارفرما یا نماینده وی تحویل دهد.

ماده ۱۱- چنانچه کارگران به روند برگزاری انتخابات معترض باشند ، می توانند ظرف مدت حداکثر یک هفته پس از برگزاری انتخابات اعتراض کتبی خود را با ذکر دلایل به هیأت رییس‌ه مجمع عمومی و رونوشت آن را به اداره کل تحویل و رسید دریافت نمایند.

ماده ۱۲- هیأت رییس‌ه مجمع عمومی ، ظرف حداکثر یک هفته اعتراضات واصله را مورد رسیدگی قرار داده ، نسبت به صحت و سقم آن تصمیم گیری و نتیجه را به اداره کل منعکس می نماید ؛ در صورت وارد بودن اعتراض ، ابطال انتخابات را اعلام و مطابق این آئین نامه ، تجدید می گردد .

تبصره - در صورت عدم رسیدگی هیأت رییس‌ه در موعد مقرر یا مغایرت نتیجه بررسی ها با مقررات ، اداره کل ظرف حداکثر ۱۵ روز نسبت به اعتراض رسیدگی و نتیجه را در قالب تایید یا رد انتخابات اعلام می نماید.

ماده ۱۳- هیات رییس‌ه مجمع عمومی ، مدارک و مستندات انتخاباتی ذیل را جهت صدور اعتبار نامه مربوط ظرف حداکثر ۱۵ روز پس از قطعیت انتخابات ، به اداره کل تحویل می نماید .

۱- تقاضانامه هیات موسس

۲- فهرست امضا شده حاضران در مجمع عمومی که به تایید هیات رییس‌ه رسیده باشد

۳- صور تجلسه برگزاری مجمع عمومی مربوط که به تایید هیات رییس‌ه مجمع عمومی رسیده باشد

۴- پرسشنامه آماری مربوط

۵- سایر مدارک مثبت مندرج در ماده ۳ برای نماینده کارگران اصلی و علی البدل

ماده ۱۴- اداره کل ، در صورت قطعیت انتخابات و تکمیل مدارک ، ظرف مدت حداکثر یک هفته ، نسبت به صدور و ابلاغ اعتبارنامه های نمایندگان اصلی و علی البدل اقدام و رونوشت آن را جهت اطلاع کارفرمای مربوط ارسال دارد .

ماده ۱۵- مدت اعتبار نماینده کارگران در کارگاه از تاریخ صدور اعتبارنامه به مدت سه سال می باشد .

فصل سوم : چگونگی عملکرد نماینده کارگران

ماده ۱۶ - شرایط لغو اعتبارنامه نمایندگان کارگران کارگاه عبارتست از :

الف (چنانچه حداقل نصف بعلاوه یک از تعداد کل کارگران واجد شرایط مقرر در ماده ۲ این آئین نامه ، کتباً نسبت به نماینده خود اظهار عدم اعتماد نمایند .

ب (چنانچه مشخص شود نماینده کارگران کارگاه واجد شرایط مندرج در ماده ۳ این آئین نامه نبوده و یا شرایط مذکور را از دست داده است .

پ (چنانچه نماینده کارگران کارگاه بنا به نظر هیات موضوع ماده ۲۲ قانون شوراهای اسلامی کار یا براساس تبصره ۲ ماده ۲۸ قانون کار و رای نهایی مراجع حل اختلاف اخراج شود و یا براساس احکام صادره مراجع قضایی از حقوق اجتماعی محروم گردد .

ت (اعلام استعفای کتبی

ث (عضویت نماینده کارگران در هیات مدیره واحد مربوطه ، نمایندگی مجلس شورای اسلامی یا عضویت در شوراهای اسلامی روستا ، شهر ، شهرستان .

تبصره ۱- در صورت تحقق هر یک از شرایط فوق الذکر نماینده علی البدل جایگزین نماینده لغو اعتبار شده می شود .

تبصره ۲- چنانچه به هر علتی نماینده اصلی برای مدتی نتواند در واحد حضور یابد نماینده علی البدل با اطلاع واحد تعاون ، کار و رفاه اجتماعی موقتاً وظایف او را انجام می دهد.

ماده ۱۷- ساعاتی که نماینده کارگران به وظایف نمایندگی مشغول است ، جزء ساعت کاروی محسوب می شود.

تبصره- نماینده کارگران هر واحد به میزان حداقل ۲ ساعت در هفته مجاز به انجام امور نمایندگی می باشد و کارگاه های بالای ۱۰۰ نفر به ازای هر ۵۰ نفر یک ساعت به مدت آن اضافه و حداکثر پنج ساعت در هفته مجاز به پیگیری امور نمایندگی بوده و نمایندگان کارگران که عضو هیات مدیره و یا بازرسان مجامع استانی می باشند؛ دو روز در ماه و اعضاء هیات مدیره و یا بازرسان مجمع عالی نمایندگان کارگران جمهوری اسلامی ایران سه روز در ماه با هماهنگی کارفرما مجاز به پیگیری امور نمایندگی خواهند بود .

ماده ۱۸- مخارج جاری نماینده کارگران کارگاه جهت انجام وظایف نمایندگی از جمله حق عضویت مجمع نمایندگان کارگران استان ، از محل حق عضویت تعیین شده توسط اعضای مجمع عمومی کارگران (موضوع ماده ۲) پرداخت می گردد.

تبصره - نماینده کارگران موظف است حداقل سالی یک بار گزارش نحوه هزینه کرد مبالغ دریافتی را به طرق مقتضی به اطلاع کارگران واحد برساند.

ماده ۱۹- وظایف و مسئولیت های نمایندگان کارگران در چارچوب قانون و مقررات مربوط به شرح زیر می باشد:
الف (آشنا ساختن کارگران به حدود وظایف و مسوولیتها و حقوق قانونی خویش.

ب (همکاری با کمیته های فنی مجمع استانی به منظور تدوین برنامه های آموزشی در زمینه های مربوط.

ج (تلاش جهت حل و فصل مشکلات کارگران کارگاه و برقراری تعامل دو جانبه فی مابین کارفرما و کارگران .

د (پیگیری ، همکاری و نظارت بر امور رفاهی کارگران مطابق مقررات مربوط

هـ) پیگیری و مراقبت در جهت حسن اجرای قانون و مقررات ذی ربط و استیفای حقوق قانونی کارگران .

و (عضویت در مجمع نمایندگان کارگران استان و مراجع و مجامع استانی که حضور نماینده کارگران در ترکیب آن پیش بینی شده است .

ز (شرکت در جلسات کمیته انضباطی کارگاه ، کمیته طبقه بندی مشاغل ، کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار نظایر آن .

ماده ۲۰- در موارد ابهام در اجرای این آئین نامه ، نظر وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی لازم الرعایه خواهد بود.

این آیین نامه در ۲۰ ماده و ۱۰ تبصره در تاریخ ۹۲/۵/۹ به تصویب رسیده ، جایگزین آیین نامه چگونگی انتخاب، عملکرد ، حدود وظایف و اختیارات نمایندگان کارگران در کارگاهها مصوب مورخ ۱۳۸۷/۳/۱۳ گردید.

اسداله عباسی

وزیر تعاون ، کار و رفاه اجتماعی